

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 13/21
Luxemburgissa 3.2.2021

Tuomio asiassa C-555/19
Fussl Modestraße Mayr GmbH v. SevenOne Media GmbH ym.

Kielto lähettää maanlaajuisissa saksalaisissa televisio-ohjelmissa mainontaa ainoastaan alueellisesti saattaa olla unionin oikeuden vastainen

Yhtäältä kyseinen täydellinen kielto saattaa nimittäin mennä pidemmälle kuin on tarpeen televisio-ohjelmien tarjonnan moniarvoisuuden säilyttämiseksi, kun sillä varataan alueellisesta televisiomainonnasta saatavat tulot alueellisille ja paikallisille televisiokanaville, ja toisaalta sillä saatetaan luoda valtakunnallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien ja verkkomainontapalvelujen tarjoajien välille epäyhdenvertainen tilanne, jota ei voida hyväksyä

Itävallan oikeuden mukaan perustetulla yhtiöllä Fussl Modestraße Mayr GmbH:lla on useita Itävallassa ja Baijerin osavaltiossa (Saksa) sijaitsevia muotiliikkeitä. Se teki vuonna 2018 sopimuksen SevenOne Media GmbH:n kanssa, joka on ProSiebenSat.1-nimisen saksalaisen televisiolähetystoiminnan harjoittajan markkinointiyritys. Kyseinen sopimus koski mainosten lähettämistä yksinomaan Baijerin osavaltiossa valtakunnallisen ProSieben-kanavan ohjelmien yhteydessä.

SevenOne Media kieltäytyi kuitenkin panemasta tätä sopimusta täytäntöön. Vuodesta 2016 lukien Saksan osavaltioiden tekemässä sopimuksessa on nimittäin kielletty televisiolähetystoiminnan harjoittajia sijoittamasta valtakunnallisiin lähetyksiinsä ainoastaan alueellisesti lähetettäviä televisiomainoksia. Tämän kiellon tarkoituksena on varata alueellisesta televisiomainonnasta saatavat tulot alueellisille ja paikallisille televisiokanaville ja varmistaa näin niille yksi rahoituslähde ja siten niiden elinkelpoisuus, jotta ne voivat myötävaikuttaa televisio-ohjelmien tarjonnan moniarvoisuuteen. Kieltoon sisältyy ”valinnaisuuslauseke”, jonka mukaan osavaltiot voivat sallia alueellisen mainonnan valtakunnallisten lähetysten yhteydessä.

Landgericht Stuttgart (Stuttgartin alueellinen alioikeus, Saksa), jonka käsiteltäväksi kyseessä olevan sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva oikeusriita on saatettu, tiedustelea tässä yhteydessä, onko kyseinen kielto yhteensopiva unionin oikeuden kanssa.

Tämä asia edellyttää, että unionin tuomioistuin muun muassa soveltaa sen omassa oikeuskäytännössä vahvistettuja tiettyjä periaatteita palvelujen tarjoamisen vapauden alalla ja tulkitsee Euroopan unionin perusoikeuskirjaa (jäljempänä perusoikeuskirja) siinä erityisessä asiayhteydessä, joka koskee alueellisen mainonnan kieltoa valtakunnallisissa televisiokanavissa. Tällaisessa arvioinnissa on otettava huomioon verkkoalustoilla tarjottavat palvelut, jotka saattavat kilpailla perinteisten tiedotusvälineiden kanssa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Ensinnäkin audiovisuaalisia mediapalveluja koskevasta direktiivistä¹ unionin tuomioistuin toteaa, ettei direktiivin 4 artiklan 1 kohtaa, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat tietyillä edellytyksillä säätää yksityiskohtaisemmista tai tiukemmista säännöistä kyseisellä direktiivillä yhteensovitetuilla aloilla televisionkatsojien etujen suojelemiseksi, voida soveltaa esillä olevassa asiassa. On nimittäin niin, että vaikka kyseessä oleva kielto kuuluisi direktiivillä yhteensovitettuun alaan eli televisiomainonnan alaan, se koskee kuitenkin erityistä tilannetta, jota ei säännellä direktiivin

¹ Audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 10.3.2010 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL 2010, L 95, s. 1).

artikloissa, eikä sillä myöskään pyritä televisionkatsojien suojaamisen tavoitteeseen. Kieltoa ei voida täten pitää direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”yksityiskohtaisempana” tai ”tiukempana” sääntönä, mistä syystä kyseinen säännös ei ole esteenä tällaiselle kiellolle.

Toiseksi unionin tuomioistuin toteaa kyseessä olevan kiellon yhteensopivuudesta SEUT 56 artiklassa taatun palvelujen tarjoamisen vapauden kanssa aluksi, että tällainen kiello merkitsee kyseisen perusvapauden rajoitusta mainospalvelujen tarjoajien eli televisiolähetystoiminnan harjoittajien sekä näiden palvelujen vastaanottajien eli etenkin muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden mainostajien vahingoksi. Unionin tuomioistuin muistuttaa tämän jälkeen tämän rajoituksen oikeuttamisesta, että televisio-ohjelmien tarjonnan moniarvoisuuden säilyttäminen voi olla yleistä etua koskeva pakottava syy. Unionin tuomioistuin muistuttaa lopuksi rajoituksen oikeasuhteisuudesta, että tiedotusvälineiden moniarvoisuuden säilyttämisen tavoitteella, siltä osin kuin se liittyy sananvapautta koskevaan perusoikeuteen, annetaan tosin kansallisille viranomaisille laaja harkintavalta. Kyseessä olevan kiellon on kuitenkin oltava omiaan takaamaan kyseisen tavoitteen toteutuminen, eikä se saa mennä pidemmälle kuin on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Unionin tuomioistuin toteaa tältä osin yhtäältä, että kyseessä oleva kiello voi olla epäjohdonmukainen siitä syystä – mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava –, että sitä sovelletaan ainoastaan televisiolähetystoiminnan harjoittajien tarjoamiin mainospalveluihin eikä muun muassa lineaarisiin verkkomainospalveluihin. Näissä voisi nimittäin olla kyse sellaisista kahdentyyppisestä kilpailevasta palvelusta Saksan mainonnan markkinoilla, jotka voivat merkitä samanlaista vaaraa alueellisten ja paikallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien taloudelliselle vakaudelle ja täten tiedotusvälineiden moniarvoisuuden suojelemisen tavoitteelle.² Unionin tuomioistuin huomauttaa toisaalta kiellon tarpeellisuudesta, että vähemmän rajoittava toimenpide voisi perustua ”valinnaisuuslausekkeessa” määrätyn lupajärjestelmän tosiasialliseen täytäntöönpanoon osavaltioiden tasolla. Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin tarkistettava, voidaanko tällainen ensi arviolta vähemmän rajoittava toimenpide toteuttaa ja panna täytäntöön siten, että tavoiteltu tavoite voidaan käytännössä saavuttaa.

Unionin tuomioistuin toteaa kolmanneksi sananvapaudesta ja tiedonvälityksen vapaudesta, sellaisina kuin ne on taattu perusoikeuskirjan 11 artiklassa, etteivät ne ole esteenä kyseessä olevaan kansalliseen toimenpiteeseen sisältyvän kaltaiselle kiellolle lähettää alueellista mainontaa valtakunnallisilla televisiokanavilla. Kyseinen kiello perustuu nimittäin lähinnä punnintaan yhtäältä valtakunnallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien ja mainostajien kaupallisen ilmaisun vapauden ja toisaalta tiedotusvälineiden alueellisen ja paikallisen moniarvoisuuden suojelemisen välillä. Saksan lainsäätäjä on siis voinut perustellusti katsoa – ylittämättä sille tässä yhteydessä kuuluvaa merkittävää harkintavaltaa –, että yleisen edun turvaamisen on mentävä kansallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien ja mainostajien yksityisen intressin edelle.

Unionin tuomioistuin toteaa neljänneksi, että perusoikeuskirjan 20 artiklassa taattu yhdenvertaisen kohtelun periaate ei myöskään ole esteenä kyseessä olevalle kiellolle, mikäli se ei johda valtakunnallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien ja muun muassa lineaaristen verkkomainontapalvelujen tarjoajien erilaiseen kohteluun alueellisesti lähetettävän mainonnan osalta. Kansallisen tuomioistuimen on tältä osin tarkastettava, eroaako valtakunnallisten televisiolähetystoiminnan harjoittajien tilanne huomattavasti muun muassa lineaaristen verkkomainospalvelujen tarjoajien tilanteesta alueellisten mainospalvelujen tarjoamisen osalta, kun otetaan huomioon niiden tilanteille ominaiset seikat eli muun muassa mainospalvelujen tavanomaiset käyttötavat, tarjoamistavat ja niiden oikeudellinen kehys.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun

² Pääasian olosuhteet ovat tältä osin verrattavissa 17.7.2008 annetun tuomion Corporación Dermoestética (C-500/06) taustalla olleisiin olosuhteisiin (ks. myös lehdistötiedote nro 56/08).

mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 2964106